

Met veel genoegen informeren wij u over de ontwikkelingen in de Bemmelse Waard. Wij wensen u veel leesplezier!

De hoogwatervrije vluchtplaats voor de grazers aan de kant van Haalderen is ingezaaid, waardoor deze nu weer mooi groen is.

P 2

Op zoek naar nachtdieren in de Bemmelse Waard tijdens de sfeervolle en educatieve 'Nacht van de Nacht'.

P 3

Terugbrengen van de dynamiek in het rivierengebied.

P 4

Inspirerende onderwereld in de Bemmelse Waard.

P 5

Wonen, leven en beleven in de polder.

P 6

Delfstoffenwinning en natuurontwikkeling gaan hand in hand.

P 8

Een voorbeeld voor Gelderland

We kunnen weer heerlijk wandelen en fietsen

Er wordt volop gewandeld en gefietst in de polder. Veel mensen genieten dagelijks van het mooie fietspad en de schitterende struinroutes door de polder. Samen met de gemeente blijven we ons inzetten om de mogelijkheden verder te verbeteren. Van de zomer is de aansluiting ter hoogte van het fabrieksterrein daarom aangepast.

In overleg met verschillende fietsers is de aansluiting een stuk terug gelegd. Met houten planken is de bocht beter gemarkeerd waardoor er geen blinde hoek is en iedereen overzicht heeft op de weg.

Staatsbosbeheer heeft afgelopen september een bankje geplaatst bij de aangelegde haven waar een prachtig uitzicht is op de Waal met haar scheepsverkeer. Een mooie plek om tijdens uw wandeling of fietstocht even tot rust te komen en te genieten.

www.staatsbosbeheer.nl

Hoogwater vrije vlucht- plaats voor het vee

De uiterwaard is nagenoeg klaar voor de toekomstige beheerders. De hoogwater vrije vluchtplaats voor de grazers aan de kant van Haalderen is ingezaaid, waardoor deze nu weer mooi groen is. Alleen het deel tegen de winterdijk aan wordt komende januari nog opgehoogd. Naar aanleiding van ingebrachte ideeën van betrokkenen uit de buurt is er voor gekozen om een zone langs de dijk lager te houden. Zo blijft de oorspronkelijke contour van de dijk zichtbaar en komt het vee ook niet te dicht in de buurt van de dijk. Over de oude dwarsdam komt een nieuwe struinaroute te lopen. Hier kan vanaf volgend voorjaar al mooi gewandeld worden!

Zwarte ooievaar in Bommel!

Na de Minister President en de zeearend vorig jaar hebben we van de zomer weer een bijzondere gast in de polder gehad. Tijdens het hooien in augustus hebben talrijke ooievaars zich tegoed gedaan aan de overdadige voedselvoorraad in de Bemmelse polder. Op een bepaald moment zijn er 31 geteld waaronder de zeer zeldzame zwarte ooievaar!

De waterpartijen

De contouren van het water zijn afgelopen jaar duidelijk zichtbaar geworden. Er liggen nog een aantal zandbulten boven water die komend januari nog weggehaald worden. Dit kon afgelopen zomer niet gebeuren in verband met nestelende oeverwaluven. Ruimte voor de oeverwaluw wordt permanent gecreëerd in de oevers bij het oude installatieterein.

De diepe westelijke recreatieplas zal de komende periode ook onder handen worden genomen. Om extra natuur te ontwikkelen wordt de plas voor een deel ondieper gemaakt (daar waar nu nog het zanddepot ligt). Dit ondiepe water zorgt voor extra ecologische waarde voor onder andere watervogels, bevers, vissen en verschillende waterplanten. Afsproken is om een deel diep te laten zodat ook de duikverenigingen gebruik kunnen blijven maken van de plas. Ook wordt het zwemstrandje dit voorjaar opgeknapt, er komt een mooie vlonderroute aan de zuidkant van de plas en komt er ook weer een vogelkijktent aan de zuidkant van de plas!

Op goede gronden

Het Geluk van Lingewaard

Het Geluk van Lingewaard bestaat uit een festival en een verbindende kunstroute die langs de dijken en de Linge loopt. Het evenement vindt plaats van 1 juni tot 14 juli 2013.

De focus van Het geluk van Lingewaard ligt o.a. op het komen tot een kenmerkende stijl, verbinding, en het creëren van een podium voor hen die gezien mogen en willen worden.

De verbinding brengen we tot stand door o.a. de wensen van de verschillende gebiedsontwikkelaars te inventariseren, kunstenaars en organisaties naar elkaars werk te laten kijken en deze krachten verbinden en daardoor versterken, kunstenaars en inwoners laten samenwerken bij het tot stand komen van beelden, toeristen naar Lingewaard te trekken en organisaties onderling met elkaar in contact te brengen.

Permanente LandschapsoBJECTEN en tijdelijke kunstwerken
Op de kunstroute zijn landschapsoBJECTEN en (boeg)beelden te zien. Deze worden gemaakt door kunstenaars in opdracht van opdrachtgevers of op eigen initiatief met goedkeuring van Stichting Honderdmorgen. Komen tot een Lingewaardse stijl is de ambitie!

Het festival

In de periode van 1 tot 10 juni 2013 zal een festival Het Geluk van Lingewaard inluiden. Door heel Lingewaard vinden activiteiten plaats die in een evenementenkrant aan het publiek gepresenteerd worden.

De Lingewaardse Tiendaagse is een belangrijk onderdeel van Het Geluk van Lingewaard. Dankzij dit festival worden veel bezoekers aangetrokken. Bestaande en ook nieuwe

acts op gebied van muziek, dans en theater zorgen hiervoor. Talent uit Lingewaard wordt uitgedaagd en gezien. Aan toneelverenigingen wordt gevraagd uitdrukking te geven aan het Geluk.

Stichting Honderdmorgen
www.hetgelukvanlingewaard.nl

Lingewaard Natuurlijk en de Bemmelse waard

De Bemmelse waard: wij organiseren er honderden educatieve wandelingen per jaar voor jong en oud, beheren er nestkasten voor uilen en valken en onderhouden er rijen met wilgen. We genieten er van de bevers, de vogels, de bloemen en de ruimte. Ons natuurmuseum in het Dijkmagazijn kijkt uit over het gebied en is voor een groot deel gewijd aan de natuur van deze uiterwaard.

We denken mee over inrichting en beheer van de Bemmelse waard en dat heeft geleid tot een grote meerwaarde voor de natuur. Bijzonder is dat niet alleen grootschalige procesnatuur een plek krijgt, maar ook kwetsbaardere habitats: die voor weidevogels, akkervogels en vlinders. Door samenwerken en meedenken met de betrokken organisaties is er een gunstig klimaat ontstaan voor combineren van veel functies in dit bijzondere gebied. De positieve grondhouding van K3Delta ten opzichte van natuur heeft hier veel aan bijgedragen.

Al duizenden kinderen zijn door ons gegidst en enthousiast gemaakt voor de Bemmelse waard en haar natuur. Hiermee leggen we de basis voor toekomstig draagvlak voor natuurbescherming. En voor veel mensen zal later blijken dat hun natuurliefde is begonnen dichtbij huis, in de uiterwaard.

Stichting Lingewaard Natuurlijk
www.lingewaardnatuurlijk.nl

Sfeervolle en educatieve Nacht van de Nacht

Met de 'Nacht van de Nacht' vragen De Natuur- en Milieufederaties en Natuur & Milieu aandacht voor de schoonheid en het belang van donkere nachten. Op zaterdag 27 oktober jl. organiseerden Gelderse Natuur en Milieu Federatie, Stichting Lingewaard Natuurlijk en K3Delta een wandeling in het donker tijdens de 'Nacht van de Nacht', met als thema 'Op zoek naar nachtdieren in de Bemmelse Waard'. Bij de sfeervolle verlichting van een aantal fakkels verzamelden tientallen volwassenen en jongeren zich op de nieuwe parkeerplaats onderaan de dijk.

"Verdeeld in drie groepen gingen de wandelaars op pad. Bijzonder om te merken hoe anders je je zintuigen gebruikt in het donker; je hoort meer en je reukvermogen wordt op scherp gezet. Zo in het donker, tijdens de 'Nacht van de Nacht', viel er nog veel te ontdekken in het mooie gebied van de Bemmelse Waard. Tot de verbeelding sprekende nachtdieren zoals uilen, hertjes of bevers hadden ons

natuurlijk veel eerder door dan wij hen, en lieten zich niet zien deze nacht. Wel ontdekten wij beversporen, zagen wij veel bedrijvigheid in het onderwaterleven en werden wij in de gaten gehouden door ganzen, eenden en meerkoeten. Ondertussen maakten de gidsen van Stichting Lingewaard Natuurlijk ons deelgenoot van het nachtleven door boeiend te vertellen en zelfs stukjes het dichter beboste gebied in te duiken. Zeker voor de jongere wandelaars was dit spannend!

Na ruim een uur wandelen in de duisternis werden wij vanuit de verte verwelkomd richting het strandje bij de recreatieplas, waar diverse fakkels en vuurkorven een prachtig zacht licht verspreidden. Kinderen konden marshmallows verwarmen boven een vuurtje, en genoten van warme chocolademelk. Een welverdiende beloning! Er werd door de wandelaars nog een poos sfeervol nagepraat onder het genot van koffie, thee, cake en speculaas. Kortom: wat een mooie en bijzondere avond!"

Op goede gronden

De Bemmelse Waard en Staatsbosbeheer

De dynamiek in het rivierengebied komt stukje bij beetje terug. "En daar gaat het allemaal om. We brengen natuurlijke processen van sedimentatie en erosie weer op gang langs de Waal. Dat komt ten goede aan de biodiversiteit." Vanuit het project Ruimte voor de Rivier krijgt de rivier steeds meer gelegenheid voor de berging van het water. Een van de belangrijke redenen is de veiligheid. Daarnaast komt het ook ten goede van de natuur. Ook de Bemmelse Waard moet zich bijna jaarlijks overgeven aan de hoogwatergolf die zij over zich heen krijgt na de winter. Na het hoogwater keert de rust weer terug en blijft er een prachtig landschap achter.

Het graaspootpatroon van de grazers is weer bepalend voor de ontwikkeling van struiken, struiken zijn weer van belang voor vogels, vogels nestelen in struiken of leggen hun wintervoorraad van onder andere zaden onder de struiken, onder de struiken kiemen zaden van bijvoorbeeld een eik weer uit tot kleine bomen en kleine bomen groeien dankzij de bescherming van de struik weer uit tot een solitaire boom. Daarnaast vindt Staatsbosbeheer het ook enorm belangrijk dat er educatie wordt gegeven over deze natuurlijke processen. Op het educatievlak is er al veel samenwerking met onder andere de stichting Lingewaard Natuurlijk, IVN en vele andere vrijwilligersorganisaties. Door samen de educatie te dragen worden er meer scholen bereikt. In de Bemmelse Waard kan dit alles alleen maar beter worden.

Staatsbosbeheer Gelderse Poort
www.staatsbosbeheer.nl

De open vlakten die door grote grazers onder hun hoede worden genomen of de moerasbossen waar de bevers selectief te werk gaan met het omknagen van bomen zijn fascinerende processen van de natuur in de uiterwaarden. Het mooie is dat alle natuurlijke elementen ook nauw met elkaar zijn verbonden.

Werken. Van de natuur. Voor de natuur.

Steenfabriek Wienerberger maakt keramische producten voor de bouw. Producten van klei. Een gebied als de Bemmelse Waard is voor Wienerberger dus van levensbelang. Zonder klei maken we niets. Nu klinkt dat misschien als tegenspraak. Immers, we halen iets weg uit de natuur. Toch is het tegendeel waar. Klei wordt steeds opnieuw aangevoerd door de rivier en is eindeloos beschikbaar, zo bewijst wetenschappelijk onderzoek. Het is geen fossiele grondstof die ooit uitgeput raakt.

Bovendien: we graven niet zo maar klei af, maar op een bewuste manier. We handelen altijd met respect voor natuur, mens en maatschappij; een perfecte balans tussen People, Profit, en Planet. Allemaal moeten ze er van profiteren. Dat geldt dus ook als we klei gebruiken uit de Bemmelse Waard. Doordacht en gedoseerd geven we ruimte aan de rivier. Dat voorkomt natte voeten en stimuleert het ontstaan van nieuwe natuur. Die klei gebruiken we om de mooiste keramische bouwproducten te bakken. En dat zijn misschien wel de meest duurzame producten op deze aarde. Een goede baksteen gaat namelijk écht eeuwen mee. Wienerberger

is zuinig op de Bemmelse Waard en op alle mensen en organisaties die dit gebied koesteren. We zijn immers wederzijds afhankelijk. Zo dragen we samen bij aan een duurzame wereld, nu én straks. Voor meer informatie zie www.wienerberger.nl

Steenfabriek Wienerberger – Bommel

Inspirerende onderwaterwereld - Bemmelse Waard als favoriete duikplek

Onze favoriete duikplek is de plas in de Bemmelse Waard. Als je tegen de avond de dijk afrijdt kom je al in de stemming. Uitkijkend over de kalme plas, zie je zwermen vogels al naar hun rustplaats gaan. Een uil vliegt over en krast. Op de parkeerstrook tussen de bomen wacht ik op nog een paar andere leden van osw Gelre Sub. Gezellig pratend maken Marcel en ik onze duikuitrusting klaar en trekken we onze duikpakken aan. We spreken af welke richting we op gaan, controleren elkaars uitrusting en stappen het water in. Langzaam dalen we af, klaren onze oren en ondertussen wennen onze ogen aan de nieuwe omgeving. Het avontuur is begonnen. Door onze duikbrillen zien we eerst een groene wand van waterplanten. Overal groeit het kranswier. We dalen verder af naar zo'n 6 meter diepte. Hier

houdt de plantengordel op en zien we zand en af en toe stenen. Algauw schieten visjes voor ons weg. Het zijn baarsjes die zich graag tussen de waterplanten verstoppen. De grotere exemplaren zijn niet bang uitgevallen. Ze liggen dromerig op de bodem in een kuiltje of achter wat gezonken takken. We zwemmen verder en in de straal van onze duiklampen zien we de oogjes van de zoetwaterkreeften oplichten. Ze lopen over de bodem, blijven stil staan en heffen hun voorpoten dreigend naar ons omhoog. We laten ze met rust en zien ineens een grote stofwolk zich uit het talud losmaken. Het stof 'waait' er als het ware af en zien een Chinese wolhandkrab zich zijwaarts uit de voeten maken. Het is een grote van wel zo'n 30 cm, we volgen, maar ineens stopt hij zijn rennen. Druk schommelt het dier met zijn achterlijf. Zo graaft het dier zich in, om zich te verstoppen. We stijgen weer wat en zoeken de plantengordel weer op. Flitsend schiet een jonge snoekbaars door ons lamplicht en even later zien we in de straal het indrukwekkende lichaam van een snoek. Mooi hangt de snoek boven de waterplanten. Het is zijn jachtterrein. We schijnen op een baarsje dat in de zijn buurt komt en... in een flits is het baarsje weg. Alsof er niets gebeurd is zwemt de snoek wat verder en verrast kijken we elkaar aan. Wat ging dat snel. Op onze manometers zien we dat de voorraad lucht in onze flessen op raakt en we besluiten terug naar onze instaptelek te zwemmen. Onderweg komen we nog een

aantal andere vissoorten zoals grondels en een grote modderkruiper tegen. Later op de kant spreken we onder het genot van een meegebracht kopje koffie onze belevenissen. Heerlijk is het toch om van zo'n mooie en interessante duikplek te kunnen genieten.

Wander Bordewijk - Duikvereniging Gelre-Sub
www.gelre-sub.nl

Doornik Natuurakkers: Landbouw en natuur gaan hand in hand

De stichting Doornik Natuurakkers houdt zich bezig met natuurlijke graanteelt. Het doel is kleinschalige akkerbouw, zonder kunstmest en chemicaliën. De akkers zijn omgeven door kruidenrijke randen met een breedte van 12 meter. Langs of midden in deze randen staan heggen en struwelen. Dit alles moet een beeld op leveren van een agrarisch landschap uit de tijd dat landbouw en natuur nog dicht bij elkaar lagen.

Wij richten ons op biodiversiteit en hebben belangstelling voor akkerflora, insecten en vianders, maar bovenal willen wij een bijdrage aan de terugkeer van akkervogels. In het bijzonder kan dan worden gedacht aan de patrijs, de gele kwikstaart, de veldleeuwrik en op langere termijn misschien de grauwe gors. Deze soorten zijn sinds 1960 ongeveer 90% achteruitgegaan. Wij zullen laten zien dat het mogelijk is dit rampzalige tijt te keren.

Van het een komt het ander. Akkerbouw zonder chemicaliën leidde tot biologische teelt en kort daarop zijn we de weg van de biologisch dynamische landbouw ingeslagen. De Stichting is inmiddels Skal en Demeter gecertificeerd. Op ongeveer 30 hectares telen wij oude graansoorten, zoals emmer, spelt en Sint Jansrogge. Onze oogst leidde dit jaar tot ons eigen broodje Doornik.

Maar we zijn er nog lang niet: we willen een keten aan traditionele akker- en weidevogelgebieden ontwikkelen of helpen ontwikkelen, die zich uitstrekt van de Waal tot de Neder-Rijn. Daarom zijn we blij, dat wij betrokken zijn bij de herinrichting van de Bemmelse Waard. De daarin gelegen Ambtswaard, in potentie een geweldig weidevogelgebied, zal met de natuurakkers een eenheid gaan vormen. Dat hopen we volgend jaar te vieren. Andere parels zullen volgen.

Louis Dolmans – Stichting Doornik Natuurakkers
www.doorniknatuurakkers.nl

Bedrijfsleven en overheid combineren delfstofwinning en maatschappelijke doelen

De rijksdoelen voor natuur en waterveiligheid zijn gerealiseerd

Het Rijk gaf Dienst Landelijk Gebied (DLG) eind jaren negentig de opdracht om de Bemmelse Waard opnieuw in te richten. Er moest meer ruimte komen voor natuur en voor hoogwater. Het was in de tijd dat de ecologische hoofdstructuur in plannen van het Rijk en de Provincie werd vastgelegd. Het idee dat de grote rivieren een sterke natuurlijke verbinding moest worden voor plant en dier kreeg handen en voeten. De zorg om watervogels wereldwijd een goede leefomgeving of rustplaats te bieden in Nederland gaf het project een internationaal tintje. Ruimte voor hoogwater was dringend nodig. De hoge waterstanden van 1993 en 1995 stonden nog vers in het geheugen. Door het combineren van natuur en veiligheidsdoelen ontstond een uitvoerbaar plan voor een dynamisch riviersysteem dat tot in Europees verband aanzien kreeg.

Het plan voor de Bemmelse Waard kwam tot stand in nauw contact met de bewoners en gebruikers/eigenaren van de Bemmelse Waard. Dit leidde ertoe dat in 2006 een samenwerkingsovereenkomst kon worden getekend tussen DLG, Wienerberger en DOS (nu K3Delta). Een zogeheten publiek-private samenwerking. Het was voor DLG een nieuwe manier van werken en het bleek een goeie zet om het plan uit te kunnen voeren. Dit was echt een grote sprong vooruit. Er hoefde minder belastinggeld besteed te worden en het lokale bedrijfsleven kon verder met haar activiteiten in de polder.

De Bemmelse Waard is het eerste project langs de Waal dat haar rijksdoelen voor zowel natuur als veiligheid gerealiseerd heeft. Vergelijkbare projecten in deze omgeving, zoals de Rijnwaardense Uiterwaarden en De Millingerwaard zijn nog in uitvoering of in voorbereiding. DLG heeft in deze projecten eveneens een trekkerrol. Het zijn alle projecten die passen in de ambitie van WaalWeelde. Het programma dat de provincie Gelderland heeft opgezet om samen met verschillende overheden en private partijen de Waal en haar omgeving mooier, veiliger, natuurlijker en economisch sterker te maken. De Bemmelse Waard is tot stand gekomen zonder financiële inbreng van de Provincie. Maar de Provincie mag wat ons betreft de Bemmelse Waard zeker als voorbeeld noemen voor andere Waalweeldeplannen. Ik wil met name K3Delta en Wienerberger feliciteren met dit succesvolle resultaat.

Willy Tiggelevan, Gebiedsmanager rivierengebied
Dienst Landelijk Gebied
www.dienstlandelijkgebied.nl

Op bezoek bij de familie Weideveld: Wonen in de Bemmelse Waard

'Het eerste wat opvalt als je binnenkomt in de gezellige huiskamer van de familie Weideveld is het prachtige uitzicht over de Waal. Wat een unieke plek om te wonen! Vele Nederlanders zullen heel wat over hebben om op deze plek op te kunnen staan en weer naar bed te kunnen. Wij zijn op bezoek bij Jan Weideveld en zijn zoon Bram en spreken met hen over het wonen en leven in de Bemmelse Waard door de jaren heen. Al sinds jaren woont de familie Weideveld in de polder.

Sinds 1982 zijn pony's in de familie niet meer weg te denken, vanaf dat moment startten zij stal Ciejan. Door de jaren heen zijn er al heel wat pony's bij hen in de polder opgegroeid en hebben zij met regelmaat goede resultaten behaald op de diverse keuringen en shows, niet alleen in Nederland maar ook in België en Duitsland. De familie voelt zich thuis in de polder. Zij volgen veranderingen en plannen op de voet; zoon Bram is fanatiek hobbyfotograaf en heeft een oneindig groot bestand met de volledige geschiedenis van het gebied in beeld gebracht. Een waardevol bezit.

De familie krijgt geregeld bezoek van projectleider Hans Hooijer. Er wordt dan aan de keukentafel gepraat over de plannen in de polder, de uitvoering ervan en wordt er gepolst of alles naar wens verloopt. Natuurlijk heeft Jan Weideveld wel eens commentaar, en terecht; het is natuurlijk niet prettig

wanneer vrachtwagens niet het geduld kunnen opbrengen om even op hun beurt te wachten en in de haast een stuk van zijn gazon kapotrijden. Gelukkig worden dit soort opmerkingen serieus genomen en wordt er samen gekeken naar oplossingen. Zo ook de distels en de brandnetels; deze ziet Jan liever gaan dan komen. Echter; positiviteit voert de boventoon. De familie is dankbaar voor de plek waar ze wonen en de pony's mogen lopen en straal dat ook uit; met grote zorg gaan zij om met hun omgeving rondom het huis. Zeg nou zelf, een prachtig uitzicht over de Waal vanuit je woonkamer of terwijl je 's zomers buiten een drankje nuttigt, dat wil toch iedereen?'

www.ciejan.nl

K3Delta, op goede gronden

Wie kan u beter iets vertellen over het verhaal achter het zandwinnen, dan onze eigen technische mensen? Graag laten wij collega's Ton Jordense en John Arends aan het woord over zandwinning, het verplaatsen van de installatie in de polder en de nieuwste technieken.

Ton Jordense: 'Na een gedegen aanloop is het zover, na jaren lang midden in de polder te hebben gewerkt op het oude installatieterrein tussen de beide grote plassen gaan we nu aan het werk op ons nieuwe terrein aan de Waal! En natuurlijk klasseren met een uiterst moderne installatie. De installatie zorgt ervoor dat de zandkorrels op grote van elkaar gescheiden worden en samengevoegd worden tot het gewenste product. Afhankelijk van deze korrelsamenstelling kan zand gebruikt worden voor beton of asfalt maar bijvoorbeeld ook voor sportvelden en paardenbakken. Wat veel mensen niet weten is dat er vele tientallen soorten zand zijn die voor allerlei toepassingen geschikt zijn. Ik ben blij

met de nieuwe locatie naast de steenfabriek aan het water. We zitten nu als bedrijven bij elkaar wat de rust en kwaliteit ten goede komt. Wist u dat er in één schip soms wel 40 vrachtauto's gaan? Bij het ontwerp van de installatie is met milieu- en energie gerelateerde eisen vanzelfsprekend streng rekening gehouden. Onder andere de fundering, welke bestaat uit buispalen, wordt in de grond geperst en later zonder resten achter te laten, weer hergebruikt. Ook zullen de nodige akoestische maatregelen worden getroffen zodat de omgeving geen last heeft van ons als bedrijf. Aanvullend op onze vergunningsvoorwaarden hebben we in overleg met de omgeving gekozen voor een volledig elektrische aandrijving van zowel de zuiger als de installatie, uitgerust met energie beperkende maatregelen.'

John Arends: 'Op dit moment wordt er volop gewerkt om het zand wat u nog boven water ziet onder water te brengen. Dit werk is komende januari klaar. Hierna zit onze voorraad

onder water. De elektrisch aangedreven zandzuiger met hogedrukpomp zuigt het zand en water uit de plas en transporteert het naar een zeef, waar het scheidingsproces op basis van korrelgrootte plaatsvindt. Daarna wordt het gewassen, worden de natuurlijke houtresten er uit gehaald en worden de verschillende maten opgeslagen. Vervolgens worden de eindproducten conform specificatie van de klant samengesteld en via een transportband in het schip geladen. Gelukkig mogen we een klant in Bommel en omgeving ook voorzien van zand. Dit gebeurt dan per vrachtwagen.'

Paardrijden in de polder

Als echt paardendorp leeft er al jaren een grote vens onder de Bemmelingen om te paard door de polder te kunnen.

Met een goede ontsluiting vanaf de manege naar de polder zal het gebruik van de ruiterspaden nog beter tot zijn recht komen dan nu het geval is. Ook kan er via de Woerdt mooi een aansluiting plaatsvinden op de ruiterroutes van het Park Lingezegen. Op deze manier krijgt de gemeente Lingewaard als paarden en pony gemeente in een keer een mooi voorziening voor deze tak van sport. Bij het Park Lingezegen zijn nog niet alle routes zeker, maar de eerste stappen zijn gezet. Samen met andere partijen als de provincie Gelderland, K3Delta, Lingewaard Natuurlijk en Staatsbosbeheer hopen we een mooi aaneengesloten ruiterroute netwerk in onze prachtige gemeente te ontwikkelen. De Bemmelse waard is hiervoor een onmisbare schakel!

Jaap Doedens – Stichting Paardensport Park Lingezegen

Samen werken in de polder

Vanuit Bommel en Haalderen zijn heel veel mensen betrokken bij de polder. Er zijn diverse concrete wensen, zoals een meer cultuurhistorisch beheer van delen van de uiterwaard (graanakkers, weidevogel graslanden). Meer eenheid in beheer en onderhoud. Ideeën over het type vee en ruiterroutes in de polder etc. Om deze reden wordt er samengewerkt om te komen tot een nieuw gedragen plan.

Heeft u vragen of opmerkingen over deze nieuwsbrief of vragen van andere aard? Wij staan u graag te woord. U kunt ons bereiken via telefoonnummer 024 348 88 00 of via mail: h.hooijer@k3delta.nl

